

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☒ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011)	
Termín začiatku a ukončenia PPK	29. 07. 2021 / 06. 08. 2021
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	september 2021
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	október 2021
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	október 2021

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i>
<p>Súčasná právna úprava, teda úprava pracovnoprávných vzťahov profesionálnych náhradných rodičov (PNR) v rámci Zákonníka práce (domácky zamestnanec) je nevyhovujúca, nakoľko niektoré ustanovenia Zákonníka práce sa nedajú reálne aplikovať na pracovnoprávny vzťah PNR - zamestnancov centra pre deti a rodiny (napr. úprava pracovného času, dovolenky, doba odpočinku a pod.). Problémom sú aj rôznorodé mzdové podmienky, hoci zamestnanci zabezpečujú výkon rovnakých rozhodnutí súdu a musia dodržiavať rovnaké podmienky starostlivosti o deti.</p> <p>Práca PNR má nepretržitý charakter a riadi sa potrebami dieťaťa, ktoré bolo umiestnené do centra rozhodnutím súdu a ktorému PNR v pracovnom pomere poskytuje starostlivosť vo svojom domácom prostredí, t.j. u seba doma v prostredí vlastnej rodiny.</p> <p>Súčasný postavenie profesionálneho náhradného rodiča ako domáceho zamestnanca je neudržateľné, spôsobuje problémy samotným zamestnancom ako aj zamestnávateľom, nakoľko nezohľadňuje nepretržitý výkon zamestnania (tzv. 24/7) v priamom kontakte s dieťaťom, resp. pre dieťa.</p> <p>Rozsah a charakter potrebných zmien neumožňuje problémy riešiť úpravou, resp. doplnením Zákonníka práce a je potrebné upraviť odchýlky v osobitnom zákone.</p>
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i>
<p>Cieľom novej právnej úpravy je úpravou postavenia PNR (zamestnanca), právnych vzťahov vykonávania práce, práv a povinností PNR, iných fyzických osôb a centier (zamestnávateľ), mzdových pomerov a ďalších náležitosti súvisiacich s výkonom tejto práce, sprehľadniť podmienky výkonu tohto povolania, motivovať k zotrvaní v tejto práci, osloviť záujemcov pre výkon tejto práce a v neposlednom rade zlepšiť podmienky starostlivosti o deti, ktorá je vlastne „predmetom“ tejto práce.</p>
4. Dotknuté subjekty
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i>

Návrh zákona o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa dotýka najmä:

- detí, ktoré sú umiestnené v centrách pre deti a rodiny, ktoré vykonávajú opatrenia pobytovou formou a starostlivosť im poskytujú profesionálni náhradní rodičia,
- zamestnancov – PNR profesionálnych náhradných rodičov,
- manželov/manželky a plnoleté fyzické osoby žijúce v domácom prostredí PNR, profesionálnych náhradných rodičov,
- zamestnávateľov - centier pre deti a rodiny.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Alternatívnym riešením a zároveň nulým variantom je ponechanie súčasného právneho stavu (úprava pracovnoprávných vzťahov v rámci Zákonníka práce), ktorý je zo strednodobého a dlhodobého hľadiska neudržateľný, nie je možné naďalej ponechať prax bez špecifikovania predzmluvných vzťahov, o.i. predpokladov na výkon práce, riešenia osobitostí pracovnej zmluvy, úpravy špecifických práv a povinností týchto zamestnancov, bez úpravy podmienok čerpania dovolenky atď.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

Áno   **Nie**

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

Novela vyhlášky č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011) sa zaistí, že zamestnávatelia v rámci profesijných a organizovaných dobrovoľných aktivít, kde dochádza k priamemu a pravidelnému kontaktu s deťmi, mali právo vyžiadať si informácie o odsúdení, zákaze činnosti a o výmene informácií z trestných registrov, aby sa odsúdenie v jednej krajine objavilo aj v trestných záznamoch vydaných v iných krajinách, čím by sa zjednodušilo preverovanie osôb. Návrh nejde nad rámec požiadaviek EÚ.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Termín preskúmania účinnosti a účelnosti zákona sa zrealizuje v roku 2024 až 2025 na základe získaných poznatkov z aplikačnej praxe.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno		☐ Nie	
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	

10. Poznámky
<p><i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i></p> <p>Pozitívne sociálne vplyvy sú uvedené v analýze sociálnych vplyvov. Pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu sú uvedené v analýze vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy sú popísané v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.</p>
11. Kontakt na spracovateľa
<p><i>Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.</i></p> <p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mgr. Renata Brennerová, renata.brennerova@employment.gov.sk, 02/20461018 Mgr. Kristián Kovács, kristian.kovacs@employment.gov.sk, 02/20461028
12. Zdroje
<p><i>Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.</i></p> <p>Ročný výkaz o poskytovaní starostlivosti a výchovy deťom v centre pre deti a rodiny. Údaje poskytnuté priamo centrami pre deti a rodiny, najmä akreditovanými (neštátnymi) subjektmi. Na návrhu zákona aktívne participovali zástupcovia Fóra riaditeľov a zamestnancov detských domovov, Združenia neštátnych detských domovov, ako aj zástupcovia samotných profesionálnych náhradných rodičov.</p>
13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 139/2021 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné

Súhlasné s návrhom na dopracovanie

Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi materiálu doplniť chýbajúcu časť 8. Preskúmanie účelnosti (časovú lehotu, indikátory) v doložke vybraných vplyvov v zmysle aktualizovanej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov od 1.06.2021(uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 234/2021).

V bode 9. Vplyvy navrhovaného materiálu odporúča Komisia označiť aj vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe ako žiadne.

Odôvodnenie: Potreba označenia vplyvov vyplýva z JM na posudzovanie vybraných vplyvov.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov je v tabuľke č. 1 kvantifikovaný negatívny vplyv v sume 2 950 689 eur v stĺpci „r +1“, v sume 3 290 820 eur v stĺpci „r + 2“ a v sume 3 379 941 eur v stĺpci „r + 3“.

1. V analýze vplyvov v časti 2.1.1. Financovanie návrhu je uvedené, že finančné vplyvy vyplývajúce z návrhu zákona nie sú zabezpečené v rozpočte kapitoly MPSVR SR. Všetky predmetné vplyvy vyplývajúce z návrhu zákona Komisia žiada zabezpečiť v rámci schválených limitov kapitoly MPSVR SR na príslušné rozpočtové roky, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet.

Vyhodnotenie: neakceptované

V tejto súvislosti Komisia upozorňuje, že kapitola MPSVR SR v rámci priorit neuplatnila požiadavku na zabezpečenie výdavkov súvisiacich s predpokladaným prijatím návrhu zákona. Na vyžiadanie MF SR bol po rokovaní k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 zaslaný zoznam pripravovaných legislatívnych zmien, kde figuruje aj predmetný návrh. Finančné vplyvy boli však avizované v nižšej sume a to približne 2 mil. eur ročne.

V súvislosti s kvantifikáciou ukazovateľov zamestnanosti Komisia žiada, aby bola tabuľka č. 1 doplnená o mzdové výdavky uvádzané v tabuľke č. 4. Súčasne Komisia žiada, aby vplyv na mzdy a platy a na výdavky na poisťovné a príspevok do poisťovní bol uvádzaný aj v tabuľke č. 5 v sumách, ktoré sú kvantifikované v tabuľke č. 4.

Komisia žiada doplniť spôsob kvantifikácie aktivít pre roky 2022 až 2024 v analýze vplyvov v časti 2.2.3.

Odôvodnenie: Odhad aktivít predpokladá každoročný nárast počtu profesionálnych náhradných rodičov a aj detí v ich opatere. V predkladanom návrhu nie je uvedené, na základe čoho sa takýto vývoj predpokladá. Komisia odporúča zároveň doplniť aj informáciu, či sa predpokladá každoročný nárast v objemoch aj v nasledujúcich rokoch.

Komisia doplniť, na základe akých informácií vznikli predpoklady uvedené v analýze vplyvov v časti 2.2.4.

Odôvodnenie: Konkrétne v bodoch 2., 3., a 5., základ pre výpočet vplyvov na verejné financie vychádza z konkrétnych číselných odhadov. Z uvedeného textu nie je jasné, z čoho tieto odhady vychádzajú a prečo sú relevantné pre následné výpočty.

V analýze vplyvov v časti 2.2.4. sú uvádzané čiastkové vplyvy jednotlivých opatrení, ktoré po sčítaní nekorešponujú s vplyvmi uvádzanými v tabuľke č. 1.. Komisia žiada tento súčet zosúladiť.

Komisia upozorňuje, že v záhlaví tabuľky č. 1 je potrebné uvádzať konkrétne rozpočtové roky a to aktuálny rozpočtový rok a tri nasledujúce rozpočtové roky.

V nadväznosti na vyššie uvedené pripomienky je potrebné doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov upraviť tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy.

K sociálnym vplyvom

V bode 4.1. namiesto celkovej ceny práce (sumárny údaj o nákladoch zamestnávateľa na mzdu/plat zamestnanca a o povinných odvodoch platených zamestnávateľom) je potrebné zhodnotiť vplyv na hospodárenie dotknutých

domácnosti, t. j. zvýšenie mzdy, resp. platu profesionálneho náhradného rodiča, nakoľko predmetom posudzovania sociálnych vplyvov v danej oblasti je zvýšenie príjmu dotknutých osôb a nie zvýšenie nákladov zamestnávateľa (v danom prípade centra pre deti a rodiny).

Nakoľko materiál predpokladá nárast počtu profesionálnych náhradných rodičov (zamestnancov centier pre deti a rodiny) Komisia odporúča zhodnotiť aj vplyvy na zamestnanosť v bode 4.4. analýzy sociálnych vplyvov.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Predkladateľ v §29 zavádza novú evidenciu, elektronickú, ktorá je síce neverejná, ale umožňuje poskytovanie údajov z uvedenej evidencie ďalším orgánom. Uvedené je teda vplyvom na informatizáciu spoločnosti, čo je nutné premietnuť ako do doložky vplyvov tak aj do príslušnej analýzy vplyvov.

Vyjadrenie MPSVR SR:

Pripomienky boli akceptované a zapracované do materiálu okrem jednej pripomienky.

Neakceptovanou pripomienkou je pripomienka „V nadväznosti na vyššie uvedené pripomienky je potrebné doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov upraviť tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy.“ nakoľko MPSVR SR nedisponuje voľnými zdrojmi vo svojej kapitole, ktorými by vedelo zabezpečiť krytie vplyvu návrhu zákona.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. ....
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné   Súhlasné s návrhom na dopracovanie   Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: